

Weekklapper.

We zijn nu December ingetreden en den 4^{en} dezer maand herdenken de mijnwerkers hun patrones Sinte-Barbara. In vroeger tijd werd die feestdag met allerlei eigenaardige gebruiken gevierd. Men haalde onder meer een verkleede pop uit de mijn en voerde die rond. Nu bezoekt men de herbergen, of trekt naar de foor te Bergen. Ook veel Vlamingen zijn mijnwerker geworden. Duizenden van ons volk reizen regelmatig naar het zwarte land of ze wonen daar. De Walen koopen niet veel kinderen meer. Ze krijgen gebrek aan arbeidskrachten en vragen die aan Vlaanderen met zijn groote gezinnen. En zeggen, dat de Walen nog altijd baas willen spelen over de Vlamingen, zooals het weer in de Kamer bleek, waar de meeste Walen in onze hoogeschoolkwestie den meester willen uithangen en Vlamingen zelfs lessen van vaderlandsliefde zouden geven... «Ge krijgt Gent niet, we zullen u een hoogeschool te Antwerpen geven », zeiden Walen en franskiljons. Maar de wet Antwerpen ging al rap den dieperik in. Walen en franskiljons zitten al 90 jaar in ons huis te Gent en het is tijd, dat ze er uit moeten. Als wij onze eigen hoogeschool hebben, krijgen we ook ingenieurs en leeraars, vakmeesters, die onze werklieden kinderen zullen opleiden tot goede vaklieden en dan zal er een einde komen aan zooveel ellendige toestanden. Ga eens dat leven na van onze mijnwerkers, om tot hen terug te keeren. Tal van hen hebben slechts enkele uren rust. Ze zien hun kinderen zelden. Ze kennen geen huiselijk leven. Ze brengen den meesten tijd door in de mijn en dan op trein en tram. De wet om een hoogeschool te Antwerpen op te richten, terwijl Walen en franskiljons te Gent baas bleven, deed mij denken aan een zeer edelmoedigen huiseigenaar... Hij kwam bij een zeer menschlievende dame, die veel arme menschen hielp. «Mevrouw », zei hij, «ik wil uw aandacht vestigen op een arm gezin. De vader is dood, de moeder te ziek om te werken en de kinderen lijden honger. Zij zullen uit hun huis gezet worden, als niet iemand de huur betaalt, die nu tot 150 frank beloopt ».

— Hoe vreeselijk, zei de dame, medelijdend. Mag ik weten, wie gij zijt ?

— De huiseigenaar ! mevrouw.

Op 6 December is het de dag van Sint-Nicolaas, den vriend der kinderen. Luister waarom men hem dikwijls afbeeldt met een vat of kuip met drie kinderen.

Eens, toen hij op reis was, nam hij zijn intrek in een herberg, waarvan de waard, om voedsel te bekomen, kleine kinderen had geroofd en geslacht. Meenende dat hij den hoogen gast gerust een deel van zijn gruwzamen vleeschvoorraad kon opdisschen, zonder dat deze het merken zou, bracht hij een wel voorzien schotel ter tafel. Maar de Heilige had verlichte oogen, zoodat hij terstond zag welke schandelijke dingen de waard op zijn geweten had. Hij ging daarop naar de vleeschkuip en maakte daarover het teeken des

kruises, met dit gevolg dat drie knapen in het leven terugkeerden, die hij weer bij de treurende ouders bracht.

Waarom vergeet men toch de oude Sinterklaasliedjes ?

« Sinterklaas kapoentje,
Leg wat in mijn schoentje,
Leg wat in mijn laarsje,
Dank u Sinterklaasje ! »

Of andere :

Sint-Niklaas van Tolentijn
Breng m'een koekstje van lekkerantijn
Lekkerantijn van Sofferaan,
'k Zal 'tal in mijn koffertje slaan.
Mijn koffertje staat te koopen,
Tien pond en een half.
Een koe is geen kalf,
Een peerd is geen zwijn.
't Zal morgen Sint-Niklaasdag zijn.

Sinte-Niklaas
Nobele Baas,
Breng wat in mijn schoentje :
Een appeltje of een citroentje,
Een nootje om te kraken,
Dat zal beter smaken.

Sinterklaasje bisschop,
Zet uw hooge muts op.
Trek uw besten tabbaard an,
Rijd er mee naar Amsterdam.
Van Amsterdam naar Spanje,
Om appeltjes van Oranje.

Sint-Nicolaas is de Wodan onzer heidensche voorvaderen, die op zijn paard door de lucht reed. Zoo doet ook Sint-Nicolaas en daarom komt hij door de schouw... Door den schoorsteen immers kwamen bij onze bijgeloovige voorouders de boldergeesten, die plagen in huis brachten, de kabouters, welke goed deden. Men zegt, dat de protestantsche Hollanders maar een Heilige vieren, Sint-Nicolaas en zeker is het waar, dat hij daar de gansche post overhoop zet. Duizenden pakjes met speelgoed en vooral lekkernij worden dan naar familie en kennissen gezonden, zoowel grooten als kleinen. Of men belt aan huis, zet het pakje rap neer en verdwijnt. Het is de tijd om aan 't liefje een schoon geschenk te brengen en aan oude-jongedochters een « vrijer » van spekulaas. In Engeland komt Santa Claus in den kerst-

nacht, juist als in Amerika, maar daar wordt hij « vader Kerstmis », « father Christmas » genoemd.

Jantje kwam uit school, maar 't eten smaakte niet. Zijn gezicht stond donker. « Maar Jantje », zegt moeder, « wat is er nu ? » — « Och moeder, ik heb Fons Van Male van morgen afgerammeld en ik heb er zoo'n spijt over ». — « Dat is braaf », zegt moeder weer. « Ik hoor met plezier, dat ge berouw hebt. Ge moogt nooit zoo driftig zijn. Maar waar berouw is al half vergeven. En Fons zal u wel alles vergeven, jongen. Wees vriendelijk. Ge ziet nu, hoe mis ge deedt ». — « Ja, moeder, ik deed mis, maar het ergste is, dat ik het deed voor ik wist, dat er Zondag bij Fons een kinderfeest is. En nu zal ik niet mogen komen ! »

Ja, zoo is ook bij grooten dikwijls het berouw. En van kinderen gesproken, de dokter kwam bij mevrouw Jansen, waar de kleine ziek was en vroeg : « Heeft uw kind de mazels al gehad ? » — « Stil, stil », zei moeder, « spreek niet zoo luid, want als hij van iets hoort, dat hij nog niet gehad heeft, schreit hij er om ».

— Geloof gij nog aan Sinter-Klaas ? vroeg oom Klaas aan Peter. — « Ja », zei Pieter, « van 5 tot 6 December ». En daarom zijn de kinderen weer als veel groote menschen, die ook voor alles zijn, dat maar voordeel aanbrengt. Daarom verdedigen de franskiljons zoo hun Fransch in Vlaanderen; 't Vlaamsch mag 't volk niet ontwikkelen in hun vak en waardigheid, want over onontwikkelden heerscht men gemakkelijker... Zoo'n man van de « culture latine » had een feest gegeven en een vioolspeler gehoord. Den volgende dag kwam de muzikant om zijn loon. « Wel », zei de Zeep, « ik heb van ieder hooren zeggen, dat gij zoo goed gespeeld hebt ». — « Ik heb schoone stukken gekozen en mijn vijool is al vijfhonderd jaar oud ». — « Wat », riep de Zeep verschrikt, « ik hoop, dat niemand het gemerkt heeft. Ik zal u nog wat extra geven, dan kunt ge een nieuwe viool koopen ».

Maar we hadden het over kinderen. Victor en Marie waren aan 't spelen. « Ik ben de generaal », zei Victor, « dus moet ge alles doen wat ik kommandeer ». — « Neen, ik wil meer zijn dan generaal en u kommandeeren ». — « De generaal is het hoogst », verzekerde Victor. — « O, dan wil ik de vrouw van den generaal zijn, dan kommandeer ik u toch ». Wee 't manneke, die later met Marie trouwt...

En nu over trouwen. Valère Winterslag was ook getrouwd en een vriend kwam zijn vrouwtje eens bezien. « Wat zegt ge van haar ? » vroeg Valère. — « Mag ik rechtuit spreken ». — « Ja, zeg uw volle gedacht » — « Zijn haar tanden niet valsch ? » fluisterde de vriend. — « Ja ». — « Haar linker oog niet van glas ? » — « Ja ». — « Draagt ze geen pruik ? » — « Zeker ! » — « Is haar rug niet wat te hoog ? » — « Weer hebt ge gelijk, doch spreek maar luid, want ze is stokdoof ook. Wat ge echter niet zien kunt, ze is schatrijk », zei Valère en hij was toch fier op zijn wederhelft.

Veel ouders hebben voor hun kinderen werkjes uit A. Hans' Kinderbiblio-

theek gekocht. Dat is goede lezing voor de winteravonden. Met zulke boekjes zitten knapen en meisjes muisstil. En ze leeren door die boekjes veel. Geen wonder, dat ze over het gansche Vlaamsche land verspreid worden. Een abonnement kost maar 6 fr. 50 per drie maanden. Hoe gemakkelijk geeft men dat niet uit voor een paar uren vermaak ! Maar hier krijgt men 13 weken te reke een goed, geillustreerd boekje thuis. (Abonnement bij dagbladverkoo- pers, kiosken of als men die niet heeft : B. H. Hans, Huis Guido Gezelle, Contich).

N^r 6. Prijs 35 cent. — Abonn. per jaar 20,80 fr.

9 December 1922.

'T VLAAMSCH GEZIN

Geïllustreerd Weekblad

Redactie-Uitgave : Gebr. HANS, Contich.

Filips Van Artevelde

en andere verhalen

door A. HANS

